

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

«ЗООЛОГІЯ»

доцент кафедри
біології

Пархоменко Олександр
Вікторович,

кандидат біологічних наук,
доцент

o.v.parhomenko@npu.edu.ua

I. Основна мета дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни “Зоології” є отримання фундаментальних знань про тварин, їх особливості зовнішньої та внутрішньої будови, екологію, систематику, походження та поширення.

II. Місце навчальної дисципліни в програмі підготовки фахівців

Спеціальність 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров’я людини) (Першого бакалаврського рівня вищої освіти)

ПП 2.08

Дисципліни нормативної частини науково-предметної підготовки

III. Програмні результати навчання

РН1 Показати вміння розв’язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь з наук біології та здоров’я людини, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах середньої освіти.

РН2 – Демонструє знання основ фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності), оперує базовими категоріями та поняттями предметної області спеціальності.

РН4– Демонструє володіння сучасними технологіями пошуку наукової інформації для самоосвіти та застосування її у професійній діяльності.

ПРН1 – Демонструє знання основ фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності), оперує базовими категоріями та поняттями предметної області спеціальності.

ПРН7 – Знає і використовує біологічну термінологію і номенклатуру, розуміє основні концепції, теорії, закони в галузі біологічних наук і на межі предметних галузей.

ПРН8 – Знає і пояснює будову та основні функціональні особливості підтримання життєдіяльності живих організмів, сучасну систему живих організмів, роль живих організмів та біологічних систем різного рівня у житті суспільства, їх використання, охорону, відтворення.

ПРН10 – Проводить і організовує експериментальні польові та лабораторні дослідження та інтерпретує їх результати, демонструє вміння виготовляти біологічні препарати, колекції, гербарні зразки та іншу наочність.

ПРН12 – Демонструє володіння основами наукових досліджень та організацією навчально-дослідницької, позакласної та позашкільної діяльності учнів; добирає міжпредметні зв’язки курсу біології в загальноосвітніх та інших навчальних закладах системи загальної середньої освіти з метою формування в учнів природничо-наукової та здоров’язбережувальної компетентності.

IV. Короткий зміст

Модуль 1. Безхребетні

Змістовий модуль 1. Найпростіші, нижчі та справжні багатоклітинні тварини

Тема 1. Загальна характеристика підцарства одноклітинних тварин. Характеристика типу *Sarcomastigophora*.

Тема 2. Особливості організації представників типу Апікомплексні – *Apicomplexa*, в зв’язку з паразитичним способом життя.

Тема 3. Характеристика типів Мікроспоридії (*Microspora*) і Міксоаспоридії – (Мухозоа).

Тема 4. Тип Війконосні – *Ciliophora*. Основні риси організації і життєдіяльності інфузорій.

Тема 5. Нижчі та справжні Багатоклітинні. Характеристика типу Губок – *Porifera (Spongia)*.

Тема 6. Тип Жалкі – мить – *Coelenterata (Cnidaria)*. Тип Реброплави – *Ctenophora*

Змістовий модуль 2. Білатерально-симетричні тварини

Тема 7. Загальна характеристика типу Плоскі черви – *Plathelminthes*.

Тема 8. Клас Круглі черви – *Nematoda*.

Тема 9. Загальна характеристика типів Коловертки (*Rotatoria*) та Скреблянки (*Acanthocephala*)

Тема 10. Характеристика типу Кільчасті черви (*Annelida*).

Тема 11. Морфо-фізіологічна характеристика типу Молюски – *Mollusca*. Поділ на класи.

Змістовий модуль 3. Членистоногі.

Тема 12. Прогресивні риси організації типу Членистоногих – *Arthropoda*.

Тема 13. Загальна характеристика підтипу Зябродихаючих.

Тема 14. Загальна характеристика підтипу Хеліцерові – *Chelicerata*

Тема 15. Підтип Трахейнодихаючі – *Tracheata*.

Тема 16. Надклас Шестиногі – *Hexapoda*

Тема 17. Систематичний огляд основних рядів та видів комах.

Тема 18. Підтип Трилобітоподібні – *Trilobitomorpha*.

Змістовний модуль 4. Голкошкірі, Погонофори, Плечоногі та Моховатки.

Тема 19. Основні риси організації надтипу Вториннороті – *Deuterostomia*. Загальна характеристика типу Голкошкірі – *Echinodermata*.

Тема 20. Особливості організації представників типів Погонофори (*Pogonophora*), Моховаток (*Bryozoa*) та Плечоногих (*Brachiopoda*).

Тема 21. Короткий нарис загальної філогенії безхребетних тварин.

Модуль 2.Хордові

Змістовий модуль 1. Pharingotremata

Тема 22. Ключові діагностичні ознаки типу *Chordozoa*. Особливості організації *Hemichordata*.

Тема 23. Нижчі хордові. Підтип Tunicata. Підтип Acrania.

Змістовий модуль 2. Безщелепні і Щелепнороті

Тема 24. Підтип Черепні, або хребетні – *Craniota, seu Vertebrata*. Загальна характеристика і ознаки групи. Розділ Безщелепні – *Agnatha*.

Тема 25. Розділ Щелепнороті – *Gnathostomata*

Змістовний модуль 3. Tetrapoda

Тема 26. Вихід хребетних на сушу: історичний аспект проблеми.

Тема 27. Особливості організації, фауна та система класу Клас Амфібії – *Amphibia*.

Тема 28. Клас Плазуни – *Reptilia*.

Тема 29. Походження та основні напрями еволюції плазунів.

Тема 30. Особливості будови класу Птахи – *Aves*.

Тема 31. Систематика та проблеми походження птахів.

Тема 32. Клас *Mammalia*. Загальна характеристика класу

Тема 33. Систематика та походження ссавців.

V. Назва кафедри та викладацький склад, який буде забезпечувати викладання дисципліни	Кафедра біології природничого факультету УДУ імені Михайла Драгоманова Пархоменко Олександр Вікторович, кандидат біологічних наук, доцент кафедри біології, доцент.
VI. Обсяги навчального навантаження та терміни викладання дисципліни	На вивчення дисципліни відводиться 270 годин (9 кредити ЄКТС), з яких: лекційних – 48 год., лабораторних –96 год., самостійної роботи – 126 год. Дисципліна викладається у I, II та III семестрі.
VII. Політика дисципліни	Політика навчальної дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності та визначається системою вимог, які висуваються до здобувачів вищої освіти в УДУ імені Михайла Драгоманова.
VIII. Правила дисципліни	Відвідування занять є обов’язковим. За об’єктивних обставин (хвороба, міжнародна та національна мобільність) навчання може відбутися за індивідуальним графіком, погодженим із викладачем.
IX. Основні інформаційні джерела для вивчення дисципліни	1. Ковальчук Г.В. Зоологія з основами екології : навч. посіб. для студентів ВНЗ. Вид. 2-ге, випр. і допов. Суми : Університетська книга, 2020. - 615 с. 2. Ковтун М.Ф., Микитюк О.М., Харченко Л.П. Порівняльна анатомія хребетних: Підручник. – Харків: ОВС, 2005. – 688с. 3. Царик Й.В., Хамар І.С., Дикий І.В. і ін.. Зоологія хордових: підручник для студ. вищ. навч. закл. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2015. - 356 с. 4. Щербак Г.Й. та ін. Зоологія безхребетних : Підручник: у 3 кн. / Г.Й. Щербак, Д.Б. Царичкова, Ю.Г. Вєрвєс. – К.: Либідь, 1996. 5. Неведомська Є.О., Маруненко І.М., Омері І.Д. Зоологія. Навчальний посібник. К. : Центр навчальної літератури, 2019. - 290 с. 6. Приходська К.Г., Мардар Г.І., Ільєнко М.М. Порівняльна анатомія хребетних. Чернівці : Рута, 2002. - 240 с. 7. Марисова І.В., Кедров Б.Ю. Систематика хордових тварин // Навчальний посібник. – Ніжин: Вид-во НДПУ, 2003. – 132 с.
X. Система оцінювання	Поточний контроль: усна форма: індивідуальне опитування; письмова форма: контрольна робота; виконання індивідуальних завдань. Підсумковий контроль: екзамен у III семестрі.